

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _____ Фінансів _____

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ____ ” _____ 20__ р.

ДИПЛОМНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси та кредит»

за темою:

«Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва та її роль
у розвитку малого бізнесу»

Виконавець

студент _____ ЦЗФН _____ факультету

Вставська Катерина Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

д. е. н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Баранова Вікторія Глібівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2016

ЗМІСТ	С
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	7
1.1. Економічна сутність малого бізнесу	7
1.2. Концепції оподаткування суб'єктів підприємництва малого бізнесу	15
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ	32
2.1. Основні тенденції надходження податків з малого бізнесу до бюджетів	32
2.2. Аналіз динаміки податкових надходжень з малого бізнесу до бюджету Одеської області	44
2.3. Аналіз чинників, що впливають на надходження податків з суб'єктів малого підприємництва	57
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	65
3.1. Стратегії розвитку малого підприємництва в Україні	65
3.2. Рекомендації щодо удосконалення системи оподаткування малого бізнесу в Україні	73
ВИСНОВКИ	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку українського суспільства особливе місце посідає перш за все стабілізація і розвиток економіки країни, досягнуті шляхом боротьби з негативними чинниками, такими як інфляція та тіньова економіка, ліквідації нормативно-правових прогалин у чинному законодавстві держави, через провадження інноваційної політики задля побудови дієвої та ефективної економічної системи країни. Формування ефективної економічної системи в країні передбачає реформування як економіки в цілому, так податкової системи країни зокрема. Щоб бути ефективною, податкова система має спиратися на виважене податкове навантаження на суб'єктів господарювання.

Під час кризи зростає актуальність забезпечення мобільності господарських систем, їх здатності пристосовуватися до мінливих ринкових умов. І найбільшу здатність щодо цього, безперечно, демонструють суб'єкти малого бізнесу, чим викликають певний інтерес.

Мале підприємництво є невід'ємним сектором економіки, завдяки якому заповнюються ніші ринку, не охоплені діяльністю великих та середніх підприємств, а його гнучкість та швидка пристосовуваність дозволяють легше переносити зміни в економічних процесах. Суспільно-економічна роль малого підприємництва є значною внаслідок забезпечення зайнятості населення та гнучкості виробництва, яка сприяє упровадженню нових технологій.

Від розвитку малого бізнесу залежить створення конкурентоспроможного внутрішнього ринку товарів і послуг. За умов вузької спеціалізації малі фірми забезпечують насичення ринку якісною продукцією повсякденного попиту, а також виступають провідником інновацій; здійснюють швидку окупність витрат за рахунок раціонального використання ресурсів; є набагато мобільніші і гнучкіші, ніж великі фірми; швидше реанімуються після негативних наслідків впливу зовнішнього середовища і не потребують побудови складного механізму стратегічного управління.

У соціальному значенні важлива функція малого бізнесу полягає в тому, що він спроможний задовольнити потреби суб'єктів підприємницької діяльності, які мають можливість знайти свою ринкову нішу і тим самим надати робочі місця; наповнити державний бюджет коштами, які перераховуються у вигляді податків та зборів; сприяти створенню якісної структури ВВП.

Зміни, які відбулися останнім часом в економіці України, показали, що діючі альтернативні системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва поступово втратили свою фіскальну ефективність. Відбувся розвиток таких негативних явищ, як застосування фінансових схем з метою ухилення від оподаткування, переорієнтація діяльності підприємств з виробничої сфери на сферу торгівлі й надання послуг та ін. Значним фактором, який знижує ефективність чинних систем оподаткування, є невирішеність питань із соціального захисту населення і пенсійного забезпечення. Зростає протиріччя між інтересами суспільства та інтересами окремого підприємця, який працює за спрощеною системою. Такий стан зумовлює необхідність удосконалення діючих систем оподаткування малого бізнесу на основі оцінювання їх ефективності та гармонізації інтересів суспільства, малого підприємництва і держави.

Дослідженню стану та розвитку систем оподаткування суб'єктів малого підприємництва приділялася значна увага науковців та практиків. Серед вітчизняних і зарубіжних науковців, які зробили важливий вклад у дослідження проблем розвитку та оподаткування малого підприємництва, можна відзначити праці Л. М. Васильєвої, З. С. Варналія, В. П. Вишневського, Т. А. Говорушко, О. І. Тимченко, А. І. Крисоватого, І. О. Луніної, П. В. Мельника, В. А. Кредісова, В. Є. Сахарова, О. В. Довгольової, О. В. Балабенко. Більшість наукових досліджень присвячено проблематиці становлення і розвитку малого бізнесу, методам оцінювання його діяльності, механізмам державної підтримки й особливостям оподаткування, оцінюванню доцільності переходу суб'єктів малого підприємництва на альтернативні системи оподаткування. Наукові

напрацювання у сфері малого бізнесу досить значні, проте залишаються мало дослідженими проблеми оподаткування суб'єктів малого підприємництва за альтернативними системами, доведення доцільності їх існування як основних податкових важелів і стимулів впливу на соціально - економічне становище у країні та рівень розвитку малого бізнесу. Залишається недостатньо розробленою як у теоретичному, так і у методично - практичному аспекті питання оцінки ефективності діючих альтернативних систем оподаткування, визначення напрямів щодо їх вдосконалення; впровадження заходів, стимулюючих розвиток малого підприємництва; гармонізації суспільних інтересів. Актуальність і науково-практична значимість окреслених проблем обумовлюють необхідність їх подальшого дослідження.

Метою дипломної роботи є на основі узагальнення теоретичних засад та практичного досвіду розробити рекомендації щодо вдосконалення спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва з урахуванням особливостей трансформаційних процесів в економіці України і підвищення соціально-економічної ефективності її функціонування.

Сформована мета зумовила виконання наступних завдань:

- визначити економічну сутність малого бізнесу;
- систематизувати зарубіжний досвід оподаткування суб'єктів малого підприємництва;
- розглянути основні тенденції надходження податків з малого бізнесу до бюджету;
- проаналізувати податкові надходження з малого бізнесу до бюджету Одеської області;
- зробити аналіз чинників, що впливають на надходження податків з суб'єктів малого підприємництва;
- розробити стратегії розвитку малого підприємництва в Україні;
- сформулювати рекомендації щодо вдосконалення системи оподаткування малого бізнесу в Україні.

Об'єктом дослідження є процес оподаткування суб'єктів малого підприємництва за спрощеною системою.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних засад формування фінансових відносин, що виникають у процесі оподаткування суб'єктів малого підприємництва за спрощеною системою.

В ході дослідження використовувались загальнотеоретичні та економіко-математичні методи. Для вирішення поставлених завдань застосовувався системний підхід, який дав можливість провести аналіз оподаткування суб'єктів малого підприємництва за спрощеною системою в Україні та дослідити стан їх розвитку.

При дослідженні теоретичних основ спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва та зарубіжного досвіду використовувалися: з метою всебічного пізнання об'єкта дослідження – діалектичний та історичний методи, методи аналізу та синтезу; для виявлення переваг та недоліків спрощеної системи оподаткування – метод порівняння та логічного узагальнення; з метою наочного зображення статистичного матеріалу, теоретичних та практичних положень – метод спостереження, узагальнення та графічного зображення даних; з метою оцінювання ефективності спрощеної системи оподаткування – трендовий і регресійний аналіз.

Інформаційну базу дослідження склали законодавчі та нормативно-правові акти України, теоретичні дослідження та практичні розробки вітчизняних та зарубіжних вчених, звітні дані Міністерства фінансів України, Державного казначейства України, Державної фіскальної служби України, Державної служби статистики України, публікації в наукових та економічних виданнях.

ВИСНОВКИ

Сучасний розвиток народного господарства України залежить від малого бізнесу, який займає провідне місце в ньому. Мале підприємництво допомагає створити велику кількість робочих місць і виробляти та реалізовувати продукцію. Ефективні реформи допомагають забезпечити стабільну економічну систему, яка залежить від вдосконалення податкової системи країни. Якщо країна хоче мати стабільну економічну ситуацію, вона повинна удосконалити податкову систему. Податкова система України сьогодні може бути охарактеризована великим числом підприємств, які приховують свій дохід. Цей крок зменшує доходи державного бюджету і здійснює негативний вплив на розвиток економіки держави.

Актуальність питання про вдосконалення спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва зумовлена тим, що за кризових умов дуже важливо розробити основні напрямки податкового реформування, засновані на сильних і слабких сторонах системи, що допоможе забезпечити малим підприємствам можливість розвиватися, створювати нові робочі місця, та бути конкурентоспроможними, як на внутрішньому ринку, так і на зовнішніх.

В процесі дослідження стану і розвитку малого підприємництва в Україні виявлено, що воно є найчисленнішим за кількістю серед усіх підприємств за розміром (їх частка складає понад 99 % усіх суб'єктів господарювання), здійснює суттєвий вплив на зайнятість населення, але судячи по витратах на оплату праці та відрахуваннях з неї, не в змозі платити високі заробітні плати своїм працівникам. Обсяги реалізованої малими підприємствами продукції (робіт, послуг) поки що складають найменшу частку ВВП країни, хоча і спостерігається її зростання щороку. Частка надходжень єдиного податку також досить незначна у податкових надходженнях місцевих бюджетів, але за останні роки помічено суттєве її зростання. Це доводить

соціально-економічну значимість малого підприємництва та доводить необхідність вдосконалення оподаткування та створення умов для його подальшого розвитку.

В процесі аналізу чинників, що впливають на надходження податків з суб'єктів малого підприємництва виявлено, що деяким чином на зростання кількості суб'єктів малого підприємництва останнім часом вплинуло масове скорочення найманих працівників на усіх за розміром підприємствах, тобто деякі з них створили власні підприємства. Але цей чинник не є вирішальним, тому в подальшому важко прогнозувати збільшення кількості суб'єктів малого бізнесу при зростанні рівня безробіття в країні.

Аналіз впливу індексу інфляції на зростання обсягів реалізованої малими підприємствами продукції (робіт, послуг) показав наявність позитивного кореляційного зв'язку, але достовірність даної моделі досить невелика, а отже і вплив незначний.

А, як свідчить проведений аналіз, на надходження єдиного податку до місцевих бюджетів найвагомий вплив здійснює зростання обсягів реалізованої малими підприємствами продукції, достовірність побудованої моделі цієї залежності складає понад 87 %.

На основі дослідження та аналізу зарубіжного досвіду розвитку та оподаткування суб'єктів малого підприємництва розроблені та запропоновані стратегії розвитку та шляхи удосконалення спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, що сприятимуть підвищенню ефективності діяльності малого бізнесу в Україні.

Серед інших варто зосередити увагу на таких заходах стимулювання та розвитку малого підприємництва в Україні:

- оптимізація законодавчої та нормативної бази з питань підтримки підприємницької діяльності;
- розробка і впровадження системи державних програм фінансового, технологічного, інформаційного, консультаційного, кадрового сприяння;

- створення системи спеціалізованих інститутів з підтримки малого бізнесу;
- взаємодія органів державної влади з союзами і об'єднаннями, що виражають інтереси підприємців;
- проведення освітньої та пропагандистської компанії;
- розширення ринків збуту, обсягів державних закупівель у суб'єктів малого підприємництва;
- розвиток та поширення програм мікрокредитування, введення системи пільгового кредитування;
- істотне поліпшення системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва.

А серед запропонованих шляхів удосконалення спрощеної системи оподаткування варто відзначити:

- зміщення вектору на спрощення системи оподаткування, а не на податкові пільги;
- наближення умов спрощеної системи оподаткування для третьої групи платників податків до загальної системи з метою забезпечення в подальшому плавного переходу до неї;
- звуження переліку видів діяльності, заборонених для платників єдиного податку;
- поділ платників податків на різні групи тільки за критерієм обороту або валового доходу;
- поліпшення якості податкового адміністрування та налагодження взаємодії з платниками податків.

Проведене дослідження не претендує на повну наукову винятковість, однак свідчить, що застосування розробленої стратегії розвитку малого підприємництва та запропонованих рекомендацій щодо удосконалення системи оподаткування малого бізнесу в Україні можуть стати ефективними для

усунення недоліків, що заважають розвитку та функціонуванню малого підприємництва, а відповідно і зростанню добробуту населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Європейська хартія малих підприємств [Електронний ресурс] / Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. – Режим доступу: http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid=90F982BDBC0F89D6ECFEE90737C04F2B?art_id=98824&cat_id=98818.
2. Безус П.І. Фактори впливу на формування та реалізацію інноваційної стратегії підприємства/ Безус П.І., Безус А.М. // Науковий вісник. Серія «Економіка»: Збірник наукових праць науково-педагогічних працівників. Вип. 1, 2014. - К.: ВПЦ АМУ, 2014. – с. 61-69.
3. Економічна енциклопедія: [у 3 т.]. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. / голова редакційної ради: Гаврилишин Б. Д. [та ін.]. Т. 1 / [відп. редактор Мочерний С. В.]. – 2002. – 864 с.
4. Економічна енциклопедія: [у 3 т.]. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. / голова редакційної ради : Гаврилишин Б. Д. [та ін.]. Т. 2 / [відп. редактор Мочерний С. В.]. – 2002.– 952 с.
5. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов/ А. Смит. — М.: Ось-89, 1997. 255 с.
6. Сей Ж.Б. Трактат по политической экономии/ Сэй Ж.-Б. Экономические софизмы. Экономические гармонии / Ж.-Б. Сэй; Бастиа Ф.; Акад. нар. хоз-ва при Правительстве Рос. Федерации. - Москва : Дело, 2000. - 230 с. - (Серия "Полит. экономия: ступени познания")
7. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З. С. Варналій. – К.: Знання, 2001. – 277 с.
8. Лапуста М. Г. Малое предпринимательство / М. Г. Лапуста, Ю. Л. Старостин. – Москва: ИНФРА-М, 1998. – 320 с.

9. Малий та середній бізнес / В. Є. Сахаров, Я. В. Белінська, О. В. Зав'ялова та ін.; під ред. В. Є. Сахарова. – К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2003. – 368 с.

10. Довгальова О. В. Управління малим бізнесом: підручник / О. В. Довгальова, О. В. Балабенко: Донбас. нац. акад. буд-ва і архіт. – Макіївка; Донецьк: Цифрова типографія, 2011. – 298 с.

11. Кредісов В. А. Організаційно-економічні форми підприємництва та проблеми його розвитку / В. А. Кредісов // Менеджмент. – 2008. №10. – Режим доступу:

http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Menedzhment/2008_10/kredisov.htm.

12. Васильєва Л. М. Сутність суб'єктів малого підприємництва / Л. М. Васильєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/27_NII_2010/Economics/72037.doc.htm.

13. Закон України «Про підприємництво» від 07.02.1991 № 698-ХІІ [Електронний ресурс] / Режим доступу : – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/698-12/para017#o17>

14. Білоус Г. Розвиток малого підприємництва в Україні / Г. Білоус // Економіка України. – 2000. – №2. – С. 34–40.

15. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс] / Режим доступу : – <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

16. Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 № 4618 – XVII [Електронний ресурс] / Режим доступу : – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>

17. Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2011. – Вип. 13-14, Вип. 15-16, Вип. 17. ст.112 / Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>

18. Europeanbusiness – Facts and figures. — Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2015.

19. Блинов А.О. Малое предпринимательство в экономике развивающихся стран // Региональные проблемы развития и государственной поддержки малого бизнеса: материалы Всероссийской научно-практической конференции 13-14 ноября 2013 г. / ред. Н.П. Макаркин, Н.Д. Гуськова, А.Н. Салмов, В.В. Митрохин и др. – Саранск: Тип. «Красный Октябрь», 2013. – 384 с.

20. Матинов А.С. Применение специальных налоговых режимом субъектами малого бизнеса в системе налогообложения зарубежных стран // Налоги. 2006. № 4. С. 34–37.

21. Попов Е.М. Налоги и налогообложение: учебное пособие / Е.М. Попов. - Минск: Вышэйшая школа, 2011. - 272 с.

22. Налоговые системы зарубежных стран: учебно-методическое пособие / Л.В. Попова, И.А. Дрожжина, Б.Г. Маслов.- М.: Дело и Сервис, 2015. - 368 с.

23. Налоги и налогообложение. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nalogpro.ru/kursovaya-zarubegnij-opit-nalogooblogeniya-malogo-biznesa/>

24. Ляшенко В.И. Экономико-правовое обеспечение развития субъектов малого предпринимательства / Ляшенко В.И., Хахулин В.В. - Донецк: Юго-Восток, 2011.- 456 с.

25. Дьячкина Л. А. Анализ практики налогообложения малого бизнеса в России и за рубежом//Все для бухгалтера. 2007. № 4. С.42-52.

26. Рубе В.А.: Малый бизнес: история, теория, практика. М.: ТЕИС, 2000. 231 С.

27. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464-VI [Електроний ресурс] / Режим доступу : – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

28. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва: [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

29. Звітність про виконання бюджетів [Електронний ресурс] / Державна казначейська служба України. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/>.

30. Проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» № 5000 від 15.09.2016 [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60032

31. Відповідь на запит до Головного управління статистики в Одеській області № 13-10/1677 від 07.12.2016 р.

32. Діяльність підприємств: [Електронний ресурс] / Головне управління статистики в Одеській області. – Режим доступу: <http://od.ukrstat.gov.ua/>.

33. Звітність про виконання бюджетів [Електронний ресурс] / Головне управління Державної казначейської служба України. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/reg/control/ode/uk/publish/category/162076>

34. Звітність про виконання Плану роботи [Електронний ресурс] / Головне управління ДФС в Одеській області. – Режим доступу: <http://od.sfs.gov.ua/diialnist/plani-ta-zviti-roboti/>.

35. Индексы [Електронний ресурс] / Финансовый портал Минфин. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/>.

36. Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» №5/2015 від 12.06.2015 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

37. Гармонізація податкового законодавства: українські реалії: Монографія / Г.М. Білецька, М.В. Кармаліта, М.О. Куц та ін. – К.: Алерта, 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ndi-fp.asta.edu.ua/files/doc/publications/Alerta_NDI_Bileckaya_monograf_300712_avt.pdf

38. Кміть В.М., Судомир М.Б. Переваги та недоліки функціонування спрощеної системи оподаткування в Україні// Інноваційна економіка. – 2013 – №1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2015/56.pdf

39. Податкова реформа 2016 – фіскальна лібералізація [Електронний ресурс]: Фінбаланс. – Режим доступу: <http://finbalance.com.ua/news/Podatкова-reforma-yaki-novatsi-zaproponu-nardepam-u-vivtorok-fiskalniy-komitet-VR>

40. Чепець О.Г. Напрями реформування спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності. – 2014- №10 – [Електронний ресурс]: Ефективна економіка. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3461>

41. OECD (2014), Consumption Tax Trends 2014: VAT/GST and excise rates, trends and policy issues, OECD Publishing, Paris. / [Електронний ресурс]. // Режим доступу: http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/consumption-tax-trends-2014_ctt-2014-en

42. Хмелевський І. Новий Закон про держпідтримку малого та середнього підприємництва/І. Хмелевський// Податки та бухгалтерський облік. – 2012. – № 36-37.

43. Стратегічний моніторинг розвитку регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.niss.gov.ua/content/articles/files/region_monit_2014_1.

44. Теоретичні основи інституціональної економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://stud24.ru/management/teoretichn-osnovi-nstituconalno-ekonomki/467476-1773625-page8.html>

45. Бутенко А. Державна підтримка підприємницького сектору України: досвід і проблеми/ А. Бутенко, І. Сараєва// Управління економікою: теорія і практика. – 2011. С. 41-51.

46. Волощук Н. Ю. Перспективы активизации развития малого предпринимательства на региональном уровне / Н. Ю. Волощук//

Международный научный журнал "Символ науки". Международный Центр инновационных исследований "Омега Сайнс". г. Уфа, 2015. – С. 95-98.

47. Гордієць В. В. Теоретико-методологічні засади реалізації толінгових операцій в Україні в сучасних умовах [Електронний ресурс] /В. В. Гордієць, Л. М. Римарева// Україна наукова (16-18.12.2014), Економіка. – Режим доступу: <http://int-konf.org/konf122014/957>

48. Дебет-кредит. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. – <http://www.dtki.com.ua/>

49. Звіт про конкурентоспроможність регіонів України [Електронний ресурс] /Фонд «Ефективне управління». – Київ, 2013. – 234 с. – Режим доступу : http://debaty.org/uploadfiles/ckfinder/files/reports/2013/FEG_report_2013_body_ukr_web.pdf

50. Білик В.В. Сучасні тенденції розвитку малого та середнього бізнесу в Україні / В.В. Білик / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1012>.

51. Білик Т.О. Мале підприємництво: розвиток та прибутковість / Т.О. Білик // Формування ринкових відносин в Україні. - 2014.- № 10.- С. 78-84. 52. Передумови та пріоритети реформування державної політики розвитку підприємництва в Україні: аналітична доповідь/ Національний інститут регіональних досліджень. Київ, 2014. – 74 с.

53. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 5.02.2015 р. за № 156-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://interfax.com.ua/news/political/248850.html>

54. Про затвердження плану заходів щодо виконання у 2013 році Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2013 р. № 64-р. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/64-2013-p>

55. Білорус О.Г. Фінансові та грошово-кредитні чинники інвестиційно-інноваційного розвитку малого та середнього бізнесу / О.Г. Білорус // Банківська справа. – 2014. – № 1. – С. 14-18.

56. Стратегічний моніторинг розвитку регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.niss.gov.ua/content/articles/files/region_monit_2014_1.

57. The Global Enabling Trade Report 2015. World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/GETR/2015/GlobalEnablingTrade_Report.pdf.

58. The politics of inclusive development [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oecd.org/general/searchresults ua/>

59. Слатвінська М. О. Мале підприємництво: стан та перспективи розвитку / М. О. Слатвінська // Вісник соціально-економічних досліджень ОДЕУ. – 2011. – Ч.2, № 41. – С. 282-286.

60. Благодарная Н.А. Проблемы и особенности развития предпринимательства в Украине / Н.А. Благодарная // Финансы, учет, банки: Сборник научных трудов. – 2015. - Выпуск 9. – С. 31-46..

61. Бобиль В. Розвиток малого та середнього підприємства як складова соціально- економічної стабільності сучасної України / В. Бобиль // Україна: аспекти праці. - 2014.- № 3.- С. 35-39.

62. Методология GEM Global Entrepreneurship Monitor. 2014 Executive Report.[Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.gemconsortium.org>

63. Офіційний сайт газети «Економічна правда» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua>.

64. Офіційний сайт Українського фонду підтримки підприємництва // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ufpp.gov.ua>.

65. Рейтинг економік / Група світового банку // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/>

66. Словарь экономический [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.glossary.ru>.

67. Factors Generating Innovation In Small Business Firms Business Essay
<http://www.ukessays.com>

68. Гришина Н.В. Використання європейських підходів розвитку малого підприємництва / Н.В. Гришина // Економіка. Фінанси. Право. – 2015. – №9/2 – С. 11 – 15.

69. Варфоломєєва В.О. Фінансування інноваційної діяльності як чинник розвитку малого підприємництва / В.О. Варфоломєєва // Вісник Української академії банківської справи.- 2015.- № 2.- С. 113-118.

70. Вплив податкового кодексу України на розвиток малого підприємництва: експертні оцінки на етапах обговорення, прийняття та внесення змін / В.І. Ляшенко, А.А. Просуленко // Вісник економічної науки України. - 2016. - № 2 (20). - С. 93-111.

71. Ожогіна Н. Удосконалення системи оподаткування в Україні на шляху до Євроінтеграції [Електронний ресурс] Наукові конференції. Київ. – Режим доступу: <http://intkonf.org/ozhogina-n-udoskonalennya-sistemi-opodatkovannya-v-ukrayini-na-shlyahu-do-evrointegratsiyi/>.

72. Сафонова, Ю. Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс] / Ю. Сафонова, І. Сташко. Київ. – Режим доступу <http://intkonf.org/safonova-yu-stashko-i-problemi-rozvitku-malogo-biznesu-v-ukrayini/>

73. Спрощене оподаткування [Електронний ресурс] / Рада підприємців України при кабінеті міністрів України. – Режим доступу: http://www.radakmu.org.ua/uk/sproshene_opodatkovannya/1326.html.

74. Гловацька В.В. Підприємництво та його соціально-економічна сутність / В.В. Гловацька // Економіка АПК.- 2015.- № 12.- С. 57-64.

75. Сімків Л.Є. Тенденції розвитку малого підприємництва в Україні в умовах диспропорційності економічного зростання / Л.Є. Сімків, С.А. Побігун // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 3. – С. 560-564.